

Rapportage Visuele voorjaars Inspectie 2026 Regionale Waterkering

Foto, kering nabij Lauwersmeer

Proces:	Watersysteem en Waterveiligheid
Verantwoordelijke:	L. van Rosmalen (Len), procesmanager Watersysteem en Waterveiligheid
Opsteller:	J. Bulthuis, Keringenbeheerder en P. Lalkens, Beleidsadviseur waterveiligheid
Datum:	26-05-2026 definitief

Inhoudsopgave

1 INLEIDING	3
2 CONCLUSIES & SAMENVATTING	4
3 BEHEER & ONDERHOUD	5
3.1 Gebruikers van de keringen	5
4 WAARNEMINGEN	5
4.1 Doel en werkwijze voorjaarsinspectie	6
4.2 Werkwijze inspecties	6
4.3 Diagnose: Beschouwing per kering tracé	7
4.4 Prognose van de ontwikkeling van de schade waarnemingen	15
4.5 Operationaliseren: Treffen van maatregelen	15
4.6 Reguliere inspecties	16
4.7 Acties	17
4.8 Aanbevelingen	17

1 INLEIDING

Het beheer van waterkeringen is een overheidstaak, dat door waterschappen en Rijkswaterstaat wordt uitgevoerd. Waterschap Noorderzijlvest beheert ongeveer 70 km primaire waterkeringen en 450 km regionale waterkeringen. De doelstellingen van het waterkeringbeheer zijn vastgelegd in de Waterwet en nader uitgewerkt in provinciale verordeningen en beleidsplannen.

Het beheer van waterkeringen heeft tot doel dat de waterkering zijn functie vervult: het achterland beschermen tegen overstroming. Deze doelstelling is met veiligheidsnormen vastgelegd in de Waterwet (primaire waterkeringen) en nader uitgewerkt in provinciale verordeningen (Regionale waterkeringen). Alle beheertaken en activiteiten zijn daaruit af te leiden, dus ook de inspecties van waterkeringen. Inspecties maken integraal deel uit van het beheer en onderhoud van de waterkeringen en dragen zo bij aan de instandhouding van de waterkeringen, de handhaving van de Keur.

Tussen 16 februari en 15 mei 2026 zijn een deel van de regionale waterkeringen in het beheersgebied van Noorderzijlvest visueel geïnspecteerd. In dit document staan de bevindingen van de voorjaarsinspectie. Dit is de systematische en gedetailleerde inspectie, waarin de actuele staat van de waterkering aan het eind van het gesloten seizoen wordt bepaald.

Het rapport is opgedeeld in vier delen, waarbij gebruik is gemaakt van de vier onderdelen van het inspectieproces, namelijk waarnemen, diagnose, prognose, operationalisering.

1. Waarnemen, het constateren en vastleggen van bepaalde kenmerken van de waterkering;
2. Diagnose, het bewerken van de waargenomen kenmerken zodat inzicht ontstaat in de huidige staat van de waterkering;
3. Prognose, bepalen van de verwachte ontwikkeling van de kwaliteit van de waterkering;
4. Operationalisering, definiëring en planning van de gewenste vervolgacties.

Voor de totstandkoming van dit rapport is gebruik gemaakt van het inspectieplan waterkeringen van Noorderzijlvest 2013, Handreiking inspecties waterkeringen 2012 van de STOWA, Beleidsnotitie schouw Keringen van Noorderzijlvest en het Waterkeringenbeheerplan 2019 van Noorderzijlvest.

Regionale keringen worden in het algemeen minder frequent onderhouden dan Primaire keringen. Extensief maaibeheer heeft een positieve invloed op de ecologie en de biodiversiteit langs deze oevers en de kering. Hier en daar ontstaat hierdoor verruiging van de kering wat de beoordeling volgens de toegepaste en vastgestelde inspectie methode lastiger maakt. Door deze verruiging of kruidenrijke grasmatten is de beoordeling "goed" volgens de toegepaste inspectie methode van STOWA en met de beeldkwaliteit volgens de bijbehorende DigiGids niet haalbaar. Een kering met een matige beoordeling op de graszoden is nog steeds een veilige kering zonder een verhoogd risico op falen.

Deze rapportage wordt verspreid binnen het waterschap Noorderzijlvest en ter beoordeling aangeboden aan de toezichthouder van het waterschap, de Provincie Groningen.

2 CONCLUSIES & SAMENVATTING

Tijdens de voorjaarschouw 2026 zijn er tussen begin februari en medio mei een deel van de regionale waterkeringen in het beheersgebied van Noorderzijlvest visueel geïnspecteerd. In navolging van het in het inspectieplan beschreven voorstel om de regionale waterkeringen te differentiëren naar risicovol en niet risicovol, zijn in 2026 alleen de risicovolle waterkeringen geïnspecteerd. Ook de waterkeringen rondom de waterbergingen Leekstermeer, Bakkerom de Dijken en De Drie Polders zijn geïnspecteerd. De waterkeringen rondom de Onlanden zijn deze schouwperiode niet geïnspecteerd aangezien er grootschalige verbeterwerkzaamheden gaande zijn aan deze waterkeringen. Gezamenlijk zijn dit alle risicovolle aangewezen regionale waterkeringen.

Het waterschap heeft in het najaar van 2013 de regionale waterkeringen opgedeeld in twee categorieën, namelijk keringen waarvan het van groot belang is dat deze jaarlijks worden geïnspecteerd en keringen waarbij het belang minder groot is, omdat ze bijvoorbeeld onderdeel uitmaken van hoge gronden. Het indelen in categorieën en een beperkt deel inspecteren leidt er niet toe dat voor de niet risicogevoelige keringen geen aandacht is. Inspectie van deze keringen vindt plaats als daarvoor aanleiding is zoals hoog water of naar aanleiding van meldingen van derden.

Met het oog op de komende zomer en het daaropvolgende stormseizoen zijn geen gebreken geconstateerd die een directe bedreiging van de veiligheid van het achterland vormen.

Op basis van de uitgevoerde visuele voorjaars inspectie van de regionale waterkeringen binnen het beheersgebied van Noorderzijlvest is de conclusie dat een deel goed scoort, een deel redelijk scoort en een klein deel matig scoort en op een specifieke locatie is er sprake van een score slecht. De overall conclusie is dat de regionale keringen in goede c.q. redelijke conditie verkeren en dat er enkele plekken matig scoren die de komende periode extra aandacht vereisen. De slechte plek zal ook blijvend worden gemonitord totdat het herstel is uitgevoerd.

Lokaal is sprake van enige schade in de vooroever en beschoeiing waardoor er sprake is van uitspoeling, tevens is het op enkele delen, voornamelijk langs het Reitdiep in de stad Groningen, niet goed mogelijk, vanwege begroeiing, om de waterkering goed te inspecteren. De waterveiligheid is hierdoor echter niet in het geding.

Een speciaal aandachtspunt is de beverproblematiek, het aantal meldingen van beverschade neemt toe o.a. in waterkeringen ter plaatse van de het leekstermeer, lettelberterdiep, Lauwersmeer en nabij Kardingse zijn beversporen en burchten aangetroffen. Onderdeel van het vervolgproces is om te bezien hoe waterkeringen binnen het beveraantrekkelijke gebieden “beverproof” gemaakt kunnen worden, zodanig dat de aanwezigheid van bevers geen schade aan waterkeringen veroorzaakt.

3 BEHEER & ONDERHOUD

Het onderhoud aan de kering wordt uitgevoerd door gedeeltelijk het waterschap en voor het grootste deel door de aanliggende eigenaren. **Zorgplicht:** Het begrip zorgplicht waterkeringen wordt in de Omgevingswet niet exact gedefinieerd, maar houdt in dat de beheerder de wettelijke taak heeft om de waterkeringen aan de veiligheidseisen te laten voldoen en voor het noodzakelijke preventieve beheer en onderhoud dient te zorgen. Het is de eigen bestuurlijke verantwoordelijkheid van de waterschappen hoe ze invulling geven aan deze zorgtaak. De waterschappen zijn daarbij gehouden aan de wettelijke kaders voor de waterveiligheid die worden opgelegd door rijk (primaire keringen) en provincies (regionale keringen). Een voorbeeld daarvan is het landelijk Kader Zorgplicht. Als vertaalslag naar de praktijk zijn vervolgens de basiseisen zorgplicht opgesteld waaraan de keringbeheerder (organisatorisch) tenminste heeft aan te voldoen.

“Het beheer van de waterkering betreft de overheidszorg voor waterkeringen gericht op het tegengaan van overstromingen. Dit omvat het geheel van activiteiten die noodzakelijk zijn om te waarborgen dat de functies van de waterkering blijven voldoen aan de daarvoor vastgestelde eisen. Daarnaast is er een maatschappelijke wens om rekening te houden met omgevingsaspecten.”

Jaar rond voert de waterkering beheerder van het waterschap visuele controles uit op en rond de regionale keringen de bevindingen worden gerapporteerd. De over het algemeen geconstateerde kleinschalige onregelmatigheden worden direct verholpen en hersteld zodat naderhand geen grootschalige reparatiewerkzaamheden dan wel andere acties nodig zijn. Doordat er regelmatig wordt gecontroleerd zijn er tijdens de voorjaarsinspectie geen onverwachte bijzonderheden te verwachten. Het dagelijks onderhoud aan de regionale keringen wordt deels door de eigen onderhoudsdienst uitgevoerd en deels door de aanliggend eigenaren.

3.1 Gebruikers van keringen

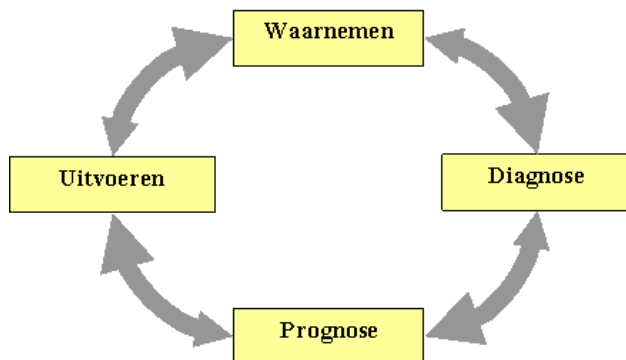
Anders dan bij de primaire keringen zijn er diverse gebruikers van regionale keringen. De keringen worden gebruikt voor onder andere openbare wegen, als locatie waar klein vee loopt, waar gewassen op verbouwd worden en als recreatievoorziening.

4 WAARNEMINGEN

De waarnemingen zijn verzameld met behulp van de inspectie “Field Maps”, met de inspectie applicatie kunnen bevindingen geregistreerd worden. Door deze bevindingen te beoordelen kunnen er onderhoudsacties uitgezet worden om onregelmatigheden te herstellen of eigenaren aan te wijzen op hun onderhoudsplicht.

4.1 Doel en werkwijze voorjaarsinspectie

Het doel van de inspectie (checken) van de waterkering is het beoordelen van het waterkerend vermogen van de waterkering, door middel van een cyclus van *waarnemen*, be- en verwerken van de waarnemingen in *diagnoses* en *prognoses* en het *rapporteren* van de uitkomsten. Daarbij is in deze inspectie vooral de nadruk gelegd op waarnemen: letten op afwijkingen die duiden op mogelijke verzwakking van de dijk: kale plekken in de grasbekleding, schade aan oeverconstructies, onverwachte objecten op de dijk, etc.

Figuur, Inspectiecyclus

Deze rapportage is bedoeld om afwijking, die het waterkerend vermogen en hiermede de veiligheidstoestand van de regionale waterkeringen voorafgaand aan het stormseizoen 2026 – 2027 kunnen aantasten, aan te geven. Daarbij worden alleen zaken vermeld die de veiligheid kunnen aantasten en waar adequaat handelen vereist is.

4.2 Werkwijze inspecties

Tijdens de visuele inspectie is gelet op alle voorkomende schades en beheermaatregelen op de verschillende zones van de primaire kering

De keringen zijn beoordeeld als goed, redelijk, matig en slecht met behulp van de beschikbare DigiGids van het waterschapshuis.

Daar waar delen van de keringen van de verschillende tracés zijn als redelijk gekwalificeerd.

Onder redelijke keringen worden verstaan:

- Keringen waarbij in de grasmat sprake is van ca. 10 % van open plekken;
- Keringen waar hier en daar solitair opschietend hout is geconstateerd;
- Keringen waarbij de beschoeiing over ca. 10 % sterk verouderd is.

Daar waar delen van de keringen van de verschillende tracés zijn als matig gekwalificeerd.

Onder matige keringen worden verstaan:

- Keringen waarbij in de grasmat sprake is van ca. 25 % aan open plekken;
- Keringen waar kleine solitaire groepjes van opschietend hout is geconstateerd;
- Delen van keringen die lastig te controleren zijn door bouwwerken, depots of in stedelijk gebied;
- Keringen waarbij de beschoeiing over ca. 25 % sterk verouderd is;
- Nieuwe bouwwerk of ongewenste vormen van opslag van materialen.

In al deze gevallen was er geen direct gevaar voor de waterveiligheid, maar dient er in sommige gevallen wel gemonitord te worden om verslechtering van de keringen door verruiging te voorkomen. Algemeen is gesteld dat elke situatie die niet goed is, maar geen gevaren oplevert, als redelijk of matig worden bestempeld. De zaken die als matig worden gekwalificeerd dienen voor het stormseizoen hersteld te worden.

Daar waar waterkeringen als slecht zijn aangewezen geldt.

Onder slechte keringen worden verstaan:

- Een lek in de kering;
- Graafwerkzaamheden;
- Verzakkingen.

De zaken die als slecht worden gekwalificeerd dienen zo spoedig mogelijk hersteld te worden.

4.3 Diagnose: beschouwing per kering tracé

Dit hoofdstuk beschrijft de diagnose van de constatering die gedaan zijn tijdens de keringenschouw van voorjaar 2026. Per tracé is een diagnose gegeven. De delen van Keringen waar afgelopen jaar bijzonder onderhoud heeft plaatsgevonden naar aanleiding van de voorjaars inspectie 2025 worden hier ook benoemd.

Kleine gebreken en specifieke opmerkingen zijn in deze lijst buiten beschouwing gelaten.

Tracés	Beschrijving
1	Lauwersmeergebied, van Lauwersoog tot Zoutkamp, Zomerhuisgat en Dokkumerdiep
2	Reitdiep van Zoutkamp tot Electra, weerszijden.
3	Oostelijke kering langs het Wolddiep tussen Sebaldeburen en Gaarkeuken, zuidelijke kering langs het Van Starckenborghkanaal van Gaarkeuken tot Zuidhorn, westelijke kering langs Hoendiep en de Noordelijke kering langs het Niekerkerdiep tussen Brittil en Niekerk
4	Zuidelijke kering langs de Enumatilster Matsloot tussen de Traansterwijk en Boerakker, keringen ter bescherming van de polder Tolberterpetten en De Jammer.
5	Zuidelijke kering langs de Enumatilster Matsloot tussen de Traansterwijk en Enumatil, Westelijke kering langs het Lettelberterdiep tussen A7 en Enumatil, Noordelijke kering van Hoendiep tussen Enumatil en De Poffert, Westelijke kering langs de Zuidwending tussen De Poffert en Den Horn
6	Keringen langs de Gave vanaf het Leekstermeer tot De Poffert, de westelijke kering langs het Koningsdiep, kering ten noorden van het Leekstermeer
7	Noordelijk kering van Eemskanaal tussen Oostersluis en binnenstad, keringen langs Schuitendiep, keringen langs Reitdiep vanaf Noorderhaven tot Dorkwerd aan weerszijden
8	Kering langs het Friescheveen en kering langs het Noord-Willemskanaal van Haren tot Groningen, Hoornsedijk
9	Eemskanaalkering van Oostersluis in Groningen tot Bloemhofbrug te Ten Post
10	Eemskanaalkering van Bloemhofbrug te Ten Post tot zeesluis in Delfzijl.
11	Keringen rondom het Leekstermeer (waterberging)
12	Keringen rondom de waterberging de Onlanden
13	Keringen rondom de waterberging Bakkerom-de Dijken
14	Keringen rond de waterberging de drie polders

Tabel 1: beschrijving van tracés

Tracé 1: De kering rondom het Lauwersmeer/ Zomerhuisgat/Dokkumerdiep, score deels goed, deels redelijk

De keringen ter plaatse zijn groten deels voorzien van een goede grasmant, wel is er sprake van een aantal lokaties waar sprake is van kale plekken in de grasmant en ook is er op enkele plaatsen sprake van graafschade. De schadebeelden worden voornamelijk veroorzaakt door recreatief medegebruik van de waterkeringen ter plaatse, vanwege de over dimensionering hiervan is de score hiervan redelijk.

Foto, Suyderoogh

foto, kale plekken en graafschade

Op delen van de keringen rondom Zomerhuisgat - Dokkumerdiep is sprake van behoorlijk veel opschot op de waterkeringen welke ongewenst is, de score is hierdoor redelijk (mede als gevolg van de overgedimensioneerde waterkeringen). Nabij Suyderoogh heeft zich als gevolg van goed maaibeheer en het actief bestrijden van dierlijke graverijen, een goede graszode ontwikkelt, de score is hierdoor goed.

Tracé 2: De groene kering rondom het Reitdiep, score goed

De keringen zijn hier voorzien van een goede grasmant, in het voorland staat over grote delen een rietoevers, daar waar deze ontbreekt is enige lichte erosie afslag zichtbaar. Aan de zuidzijde van het Reitdiep nabij de Lauwers bevindt zich in het buitentalud een vossenhol Overall score goed

Foto, reitdiep

foto, Vossenhol Reitdiep

Fot, Reitdiep

Functie van een goede rietoevers:

De aanwezigheid van een rietoevers langs een waterkering heeft een positief effect op de belasting van windgolven op het dijklichaam, gestreefd wordt dan ook om op die plekken waar geen of nauwelijks riet staat in de vooroevers actief riet bij te planten.

Nabij de kern Zoutkamp bestaat een deel van de kering uit een muur van metselwerk. Hier staat bebouwing omheen. Op een groot deel van de kering langs het Reitdiep zijn mollen geconstateerd. Collega's van de Muskusratten bestrijding (MURA) zijn hier betrokken voor het vangen van mollen, het vangen van mollen ter plaatse is een continu proces.

Tracé 3: Oostelijke kering langs het Wolddiep tussen Sebaldeburen en Gaarkeuken, zuidelijke kering langs het Van Starkenborghkanaal van Gaarkeuken tot Zuidhorn, westelijke kering langs Hoendiep en de Noordelijke kering langs het Niekerkerdiep tussen Briltel en Niekerk, score goed, deels redelijk

De waterkering van het Wolddiep is voorzien van een goede grasmat oordeel goed. Ter hoogte van Sebaldeburen is de waterkering niet volledig gesloten oordeel slecht, dit wordt z.s.m. opgepakt. Op een klein deel van de kering langs het Niekerkerdiep is sprake van enig opschot, ook wordt een deel van de beschoeiing vervangen, oordeel redelijk. Langs het Van Starkenborghkanaal zit een stalen damwand langs de waterzijde van de kering, op één locatie was hier sprake van een uitbuijing van de damwand deze is door de eigenaar van de damwand, RWS verholpen. Oordeel goed.

Foto, Wolddiep

foto, Niekerkerdiep

foto, V./ Starkenborghkanaal

Tracé 4: Zuidelijke kering langs de Enumatilster Matsloot tussen de Traansterwijk en Boerakker, keringen ter bescherming van de polder Tolberterpetten en De Jammer, score goed

Betreft groene waterkeringen, de trajecten zijn grotendeels versterkt en verbeterd met baggerslib vanuit het project baggeren en beschoeiing, de grasmat langs de Traansterwijk en Matsloot zijn hierbij doorgezaaid en dit heeft een goed effect waarbij een goed gesloten grasmat is gerealiseerd, oordeel is goed. op een klein deel langs de Traansterwijk is schade als gevolg van ploegwerkzaamheden, oordeel matig. Overall oordeel goed.

Foto, Traansterwijk

foto, traansterwijk schade

foto, Matsloot

Tracé 5: Zuidelijke kering langs de Enumatilster Matsloot tussen de Traansterwijk en Enumatil, Westelijke kering langs het Lettelberterdiep tussen A7 en Enumatil, Noordelijke kering van Hoendiep tussen Enumatil en De Poffert, Westelijke kering langs de Zuidwending tussen De Poffert en Den Horn, score goed, deels matig

Betreft deels een groene kering en deels een harde kering. Op delen van de kering langs het Lettelberterdiep is sprake van spoelgaten vanwege het ontbreken van een deugdelijke beschoeiing, dit deel is als matig beoordeelt. De kering langs het Hoendiep is in goede conditie en wordt goed onderhouden op een enkele plek ongewenste begroeiing. Oordeel goed.

Foto, Zuidwending

foto, Lettelberterdiep inlaat waterberging Driepolders

foto, Hoendiep

Tracé 6: de kering langs het Koningsdiep, De Gave en Hoendiep, score redelijk, deels matig

De kering langs de Gave is voorzien van een goede grasmat, plaatselijk is de beschoeiing kapot, dit zorgt voor kleine uitspoelingen. De lage plekken in dit tracé wordt de komende periode versterkt c.q. aangepakt. Score matig. Lang het Hoendiep is de kering in goede conditie. De kering langs het Koningsdiep is vrij smal en hier is ook sprake van enig opschot. Het deel van de waterkering langs het Koningsdiep welke zich bevindt binnen het bedrijfsterrein van COSUN is door COSUN in samenspraak met het waterschap verhoogd en versterkt, score redelijk.

Foto's beschoeiing Gave

foto, Koningsdiep locatie COSUN

Tracé 7: Kering langs het Reitdiep in de Stad Groningen, score redelijk, deels matig

Deze keringen zijn grotendeels goed beoordeeld. Over een klein deel van deze keringen, voornamelijk op enkele delen nabij de Frieschestraatweg is het dijklichaam in matige conditie dit heeft voornamelijk te maken met ruimtelijke ontwikkelingen die gaande zijn. Het talud is plaatselijk verruigd en delen van de beschoeiing zijn hier niet goed te inspecteren. Er is op dit moment geen gevaar voor wat betreft de waterveiligheid van wege de overhoogte en overbreedte van het dijklichaam. Langs het Eemskanaal ter plaatse van de nieuwe stadswijk Stadshavens wordt de waterkering voorafgaand aan de inrichting van de nieuwe stadswijk versterkt.

Ontwikkelingen Stadshavens; tussen het Damsterdiep en het Eemskanaal wordt een groot deel van de huidige bebouwing vervangen door een nieuwe stadswijk van Groningen waarbij ca. 2.500 woningen worden gerealiseerd, hierbij wordt de waterkering langs het Eemskanaal versterkt. Tevens zijn hier voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd aan de rioolwaterleiding vanuit de stad Groningen naar de RWZI in Garmerwolde.

Foto, Reitdiep

Foto, Eemskanaal locatie Stadshavens

Tracé 8: De kering langs het Noord-Willemskanaal, Hoornsedijk en Meerweg, score goed, deels matig

De waterkering langs het Noord Willemskanaal bestaat voor een groot deel uit een stalen damwand met in het talud een verhoogde groene kering langs het kanaal. Er is een goede zode aanwezig, een deel van het trace wordt begraasd door schapen. In de waterkeringen langs de Hoornsedijk en de Meerweg is sprake van beverschade. Score deels goed, deels matig.

Foto, Noord-Willemskanaal

Foto, Hoornsedijk

Bever problematiek:

Langs de kering tracé van de Hoornsedijk en de Meerweg zijn bevers aanwezig. De aanwezigheid van bevers vormen wel een groot risico voor de waterveiligheid. Bevers kunnen graafschade veroorzaken aan de veendijk(en) waardoor de kans bestaat dat er een dijkdoorbraak ontstaat. Het aantal meldingen van beverschade neemt snel toe. In de loop van dit jaar zal er in waterkeringen langs de Hoornsedijk en de Meerweg beverwerende maatregelen worden genomen om het risico op een dijkdoorbraak of om schade en overlast te voorkomen.

Tracé 9: De Eemskanaalkering, van Oostersluis tot Bloemhofbrug, score goed

Op dit deel van de kering bevindt zich een fietspad en er zijn delen van de kering waarvan het binnentalud wordt beweide met schapen. De kering is voorzien van een goede grasmat. Op enkele plaatsen komt bereklauw voor, deze worden door middel van intensief maaibeheer bestreden. Om de biodiversiteit op de kering langs het Eemskanaal te verbeteren wordt hier aangepast maaibeleid uitgevoerd. Score goed.

Foto, Eemskanaal

Tracé 10, Eemskanaalkering, van Bloemhofbrug tot Delfzijl, score redelijk, deels slecht

Het dijklichaam is grotendeels voorzien van een grasmat welke behoorlijk wat kale c.q. schrale plakken heeft, het dijklichaam zal plaatselijk opnieuw worden ingezaaid. Score redelijk. Op een deel van de waterkering nabij Appingedam is sprake van vervorming van het binnen talud, score slecht.

Foto, Eemskanaal

foto, Eemskanaal (Appingedam)

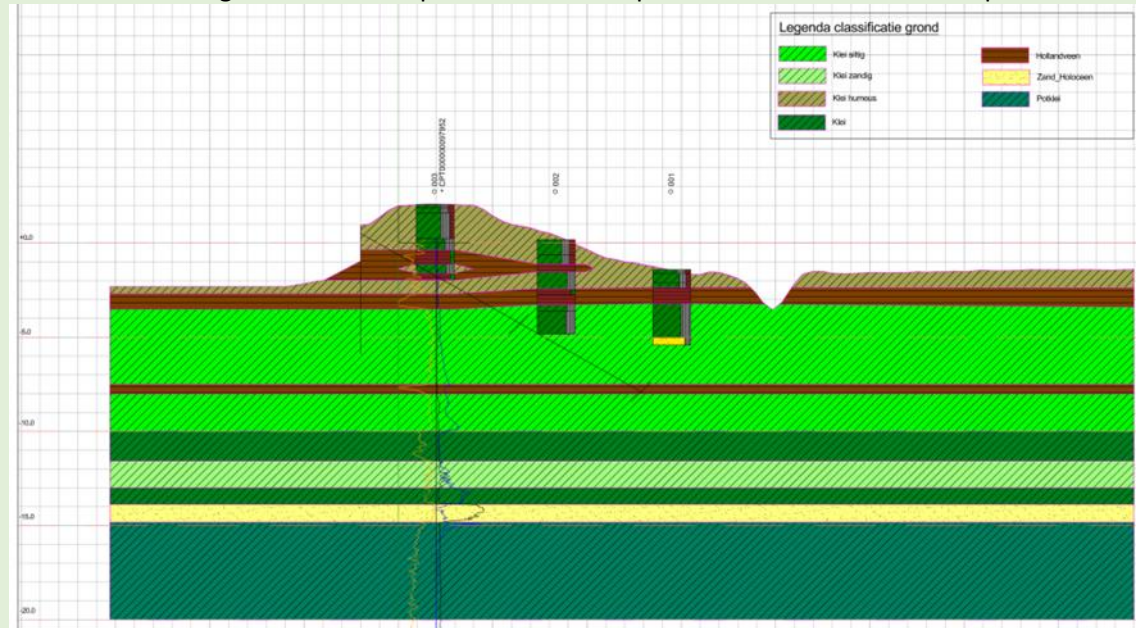

foto, Eemskanaal Delfzijl

Instabiel binnen talud:

Het binnentalud van de noordelijke Eemskanaaldijk ter hoogte van Appingedam vervormt en de kwelsloot wordt steeds verder dichtgedrukt. Dit levert geen acuut gevaar op voor de waterveiligheid, maar is wel aanleiding tot zorgen. Ook is het beheer en onderhoud door de slechte staat van het maaipad niet goed mogelijk.

Als gevolg hiervan is het dijklichaam ter plaatse voorzien van enkele meetvoorzieningen en wordt er nader onderzoek gedaan om te bepalen waarom dit plaats vindt en hoe dit verholpen kan worden.

Tracé 11: keringen om de waterberging leekstermeer, score redelijk

De keringen om de waterberging kenmerken zich als keringen met over-breedte en over-hoogte. Deze keringen worden onderhouden door het Groninger landschap, overleg over de wijze waarop en de intensiteit van onderhoud blijft wel een aandachtspunt, score redelijk

Foto, keringen rondom Leekstermeer (Hooilanden)

Tracé 12: keringen om de waterberging De Onlanden, score n.v.t.

De keringen zijn gelegen binnen de provincie Drenthe maar zijn van groot belang voor de waterveiligheid van de stad Groningen en omstreken. De keringen zijn robuust en breed. De waterkeringen worden verhoogd en verbeterd en zijn in deze inspectieronde hierdoor niet meegenomen. Score n.v.t.

Tracé 13 waterberging “Bakkerom-de Dijken”, score redelijk

De keringen rondom de waterberging Bakkerom-de Dijken zijn in juli 2021 opgeleverd. De waterkeringen worden beheerd door het waterschap. SBB is de beheerder van het gebied en zorgt ook voor voorzieningen voor gebruikers, deze voorzieningen veroorzaakten wel schade overleg hierover met SBB is wel een aandachtspunt, score redelijk

Foto, waterberging “Bakkerom de Dijken”

foto, voorzieningen van SBB Bakkerom-de Dijken

Tracé 14 waterberging “De drie Polders”, score goed

De keringen rondom de waterberging de drie polders hebben een goede zode, wel is op enkele plaatsen sprake van wat ongewenste begroeiing van pitrus, dit wordt bestreden. De Keringen zijn in eigendom van Waterschap Noorderzijlvest. De keringen rondom de waterberging worden door schapen beweide. Score goed.

4.4 Prognose van de ontwikkeling van de schadewaarnemingen

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van de meest voorkomende schadebeelden en welke ingeschatte gevolgen dit op korte (tussen nu en 1 jaar) en middel lange (tussen 1 en 5 jaar) en de lange (meer dan 5 jaar) termijn heeft. Het beheerderoordeel is hierin verwerkt.

De algemene deler in de waarnemingen is samen te vatten in de volgende hoofdconstateringen:

- Ondeugdelijke staat van beschoeiing en uitspoeling buitentalud: Op plaatsen waar de beschoeiing in slechte staat is en deel uit maakt van de oeverbescherming van de kering ontstaat ook afslag van het buitentalud. Deze situaties zijn op korte termijn geen gevaar voor de waterveiligheid maar door golfslag en verruiging wordt de afslag van het buitentalud versneld. Gevolg op middel lange termijn is dat er steile oevers ontstaan en dat heel geleidelijk de kering smaller en mogelijk on- veilig wordt.
- Nalatig of uitgesteld onderhoud van de keringen door onderhoudsplichtigen: Op locaties is geconstateerd dat het gewoon onderhoud niet of onvoldoende wordt gedaan. Dit betreft eigen keringen en keringen die eigendom zijn van derden. Op grond van de Keur waterschap Noorderzijlvest 2009 zijn eigenaren van keringen verplicht het regulier onderhoud uit te voeren. Bij hoogwatersituaties is een gezonde grasmat belangrijk, om de stabiliteit van de kering te waarborgen.

Een verruigde grasmat heeft oppervlakkige worteling tot gevolg en verstikt nieuwe aangroei van grassen en kruiden. Inspectie van de kering wordt bemoeilijkt, omdat de ondergrond niet zichtbaar is. Op middel lange termijn veroorzaakt nalatig onderhoud opschietend hout en biedt een habitat voor ongedierte. Verruiging trekt bijvoorbeeld ratten en muizen aan. Op middel lange termijn veroorzaakt een verruigde begroeiing voor onstabiele bovenlagen en voor afschuivingen van grond op de taluds. Op lange termijn zal hoge begroeiing zoals elzen, berken en riet de overhand krijgen. Inspectie wordt onmogelijk en het kerend vermogen van de kering neemt sterk af.

- Ongewenste begroeiing. Op keringen in voornamelijk het stedelijk gebied (o.a. Retdiep) is een deel van de kering met veel begroeiing aanwezig. Dit is zeer onwenselijk, door de begroeiing is de onderhoudstoestand van de kering niet te beoordelen.

Voor de beoordeling van de waterveiligheid moet de toetsing van de regionale keringen uitsluitend geven. Planmatig en door middel van maatwerk wordt dan de veiligheid van regionale keringen geborgd. Wanneer bij toetsing blijkt dat keringen en/of vervangende waterkeringen (kunstwerken) niet aan de norm voldoen, zullen deze keringen op de lange termijn verbeterd moeten worden.

4.5 Operationaliseren: Treffen van maatregelen

Naar aanleiding van constatering tijdens de visuele voorjaars inspectie, de diagnose ervan en de prognose van de schade waarnemingen worden maatregelen genomen om de matige plekken van de regionale keringen te herstellen. In dit hoofdstuk staat een concept beschrijving waarmee ter indicatie maatregelen zijn opgenomen om schade te herstellen en verergering te voorkomen. Aan elke actie is een verantwoordelijke aangemerkt die als actiehouders verantwoordelijk is voor het afhandelen van de actie.

De oorzaak van de slechte plek in de waterkering langs het Eemskanaal nabij Appingedam en de wijze van aanpak hiervan vergt enige voorbereidingstijd, gevolg hiervan is dat het herstel voorzien wordt in 2027.

De kern van de maatregelen is dat de matige plekken worden hersteld door de onderhoudsdienst van het waterschap of door een in te huren aannemer. De specifieke opmerkingen worden opgepakt in het reguliere werkproces waterveiligheid. Dit is deels al in werking gesteld.

De matige plekken zijn in overleg binnen het waterschap beoordeeld. Er wordt per constatering onderscheid gemaakt tussen 'gewoon' en 'buitengewoon' onderhoud. De onderhoudsplichtige wordt op de hoogte gebracht van de tekortkomingen of schadebeelden. Vanwege het vastgestelde schouwbeleid wordt handhavend opgetreden tegen illegale situaties en nalatig onderhoud aan keringen. Onderhoudsplichtigen zullen worden benaderd door de keringen beheerder om hen te wijzen op hun inspanningsverplichting. Als hier geen gehoor aan gegeven wordt zal in samenwerking met de afdeling Vergunningverlening & Handhaving bestuursdwang opgelegd worden tot het nemen van maatregelen.

In onderstaande tabel is een overzicht van de te nemen maatregelen opgenomen. De einddatum en actiehouders is hierin benoemd:

Waarneming	Maatregel/actie	Actiehouders	Einddatum:
Slechte plekken	Herstel van slechte plekken	Afdeling P&P	1 oktober 2027
Matige plekken	Herstel matige plekken	Keringen beheerder	1 oktober 2026
Nalatig onderhoud	Aanschrijven/ in kennis stellen van onderhoudsplichtigen	Keringen beheerder	November 2026
Illegale situaties	Handhavend optreden tegen onvoldoende of geen uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden en illegale situaties	Handhavers	31 december 2026
Ondeugdelijke staat beschoeiing langs waterkeringen/afslag buitentaluds	Inbrengen in projectgroep herstel beschoeiingen	Keringen beheerder	31 december 2026

Tabel 3: schematisch overzicht van maatregelen naar aanleiding van de kering schouw.

4.6 Reguliere inspecties

Naast de voorjaars inspectie worden er regelmatig reguliere inspecties uitgevoerd op de regionale keringen. Deze inspecties worden o.a. door collega's die onderhoudswerkzaamheden uitvoeren in het werkgebied van het waterschap. De onderhoudsmedewerkers en de collega's van de muskusratten bestrijding kunnen beschikken over de "Field Maps" app op hun mobile telefoon en op deze manier eenvoudig hun bevindingen melden en registreren. De bevindingen worden beoordeeld op urgentie en waterveiligheid om vervolgens herstelwerkzaamheden uit te (laten)voeren.

4.7 Acties

De matige stukken worden beoordeeld en de komende jaren gemonitord. Indien verruiging leidt tot onwenselijke staat van onderhoud zal er alsnog onderhoud gepleegd moeten worden. In sommige gevallen wordt de onderhoudsplichtige van de kering verzocht om maatregelen te nemen om de matige plekken te herstellen. Dit zal gedaan worden volgens, in overeenstemming met de werkwijze uit de Beleidsnotitie Schouw Keringen 2012.

De matige stukken moeten voor 1 oktober 2026 worden hersteld.

4.8 Aanbevelingen

Uit de voorjaarsinspectie 2026 blijken enkele algemene constatering die in heel het beheersgebied voorkomen. Deze constatering zijn uitgewerkt in algemene aanbevelingen:

- Beverproblematiek: Met verschillende vakdisciplines strategie bepalen voor korte en lange termijn om het risico op een dijk doorbraak te voorkomen.
- Collega's instrueren en motiveren de inspectie app te gebruiken en bevindingen op en rond regionale keringen te melden in de app.
- Het onderhoud aan het buitentalud van keringen onder de aandacht brengen bij de uitvoerders en zorgen dat hier structureel aandacht voor is.
- Verwijderen van opschot op de kering.
- Bestrijden van invasieve exoten bereklauw, ridderzuring etc.